

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمېچنې

- د ماشومانو د سرپرستۍ قانون..
- د ماشومانو د سرپرستۍ قانون..
- د ځانگړو محکمو د تشکیل او..
- د ځانگړو محکمو د تشکیل او..
- قانون سرپرستۍ اطفال..
- قانون سرپرستۍ اطفال..
- د ځانگړو محکمو د تشکیل او..
- د ځانگړو محکمو د تشکیل او..
- واک قانون..
- واک قانون..
- محاکم خاص..
- محاکم خاص..

تاریخ نشر: (۲۳). حمل سال ۱۳۹۳ هـ.. ش

نمبر مسلسل: (۱۱۳۰)

د خپريدو نېټه: ۱۳۹۳ هـ. ش. کال د وري د میاشتې (۲۳).....

پرله پسې نمبر: (۱۱۳۰)..

در این شماره.

۱- قانون سرپرستی اطفال. از صفحه (۱_۱۹).

۲- قانون تشکیل و صلاحیت محاکم خاص صفحه (۲۰_۳۱).

د. امتیاز. خاوند: د عدلیې وزارت

مسئول. چلوونکی: قانونمل محمدرحیم "دقیق"

۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷

د دفتر. تېلفون: ۰۷۵۲۰۵۲۷۰۹

مرستیال: نورعلم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهتم: محمد جان ۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲

وب.سایت: www.moj.gov.af

قیمت. این شماره:

(۴۰). افغانی

تیراژ. چاپ:

(۳۰۰۰). جلد

مطبعه:

آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات و ارتباط عامه، چهارراهی پشتونستان، کابل

د ماشومانو د سرپرستي د قانون د

توشیح په هکله، دا افغانستان د

اسلامي جمهوريت د رئيس

فرمان

گڼه: (۱۳۵)

نېټه: ۱۳۹۲ / ۱۲ / ۳

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴) مادې

د (۱۶) فقرې د حکم له مخې، د ماشومانو

د سرپرستي قانون چې د ملي شوري د

مجلسينو د گډه هیئت د ۱۳۹۲/۱۰/۳۰

نېټې (۱۰۹) گڼې پرېکړې پر بنسټ، په

(۵) فصلونو او (۲۷) مادو کې تصویب

شوی دی، توشیح کوم.

دوه یمه ماده:

دغه فرمان له قانون او د ملي شوري د گډه

هیئت له پرېکړې سره یو ځای دی، په

رسمي جريده کې خپور شي.

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوريت رئيس

فرمان

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

د در مورد توشیح، قانون

سرپرستي اطفال

شماره: (۱۳۵)

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۲/۳

ماده اول:

به تأسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴)

قانون اساسی افغانستان، قانون سرپرستی

اطفال را که بر اساس فیصله شماره

(۱۰۹) مؤرخ ۱۳۹۲/۱۰/۳۰ هیئت

مختلط مجلسین شورای ملی بداخل (۵)

فصل و (۲۷) ماده به تصویب رسیده

است، توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان همراه با قانون و فیصله هیئت

مختلط مجلسین شورای ملی درجریده

رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

دا افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

کڼه: (۱۰۹)

نېټه: ۱۳۹۲/۱۰/۳۰

د ماشومانو دسرپرستي دقانون د طرح

په هکله دگډه هيئت

فيصله

د افغانستان داساسي قانون دسليمې مادې

د حکم پر بنسټ د ملي شوري ددواړو

مجلسونو له اوو، اوو تنو څخه جوړ

شوی گډه هيئت د ماشومانو دسرپرستي د

قانون طرحه له يو شمېر تعديلونو سره په

(۵) فصلونو او (۲۷) مادو کې

د ۱۳۹۲/۱۰/۳۰ نېټې په غونډه کې

فيصله کړې.

دگډه هيئت رئيس

څارنوال عبدالرووف انعامي

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

شماره: (۱۰۹)

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۳۰

فيصله

هيئت مختلط درمورد طرح قانون

سرپرستي اطفال

به تاسی از حکم ماده صدم قانون اساسی

افغانستان، هيئت مختلط مجلسین

شورای ملی به ترکیب هفت، هفت نفر

از اعضای هر مجلس طرح قانون

سرپرستي اطفال را با یک سلسله

تعديلات به داخل (۵) فصل و (۲۷) ماده

درجلسه مؤرخ ۱۳۹۲/۱۰/۳۰ فيصله

نمود.

رئيس هيئت مختلط

څارنوال عبدالرووف انعامي

معاون هيئت مختلط

مولوي غلام محي الدين منصف

د گډه هيئت مرستيال

مولوي غلام محي الدين منصف

فهرست مندرجات قانون سرپرستی اطفال

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۱.....	مبنی.....	ماده اول:
۱.....	هدف.....	ماده دوم:
۲.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۳.....	عدم توارث.....	ماده چهارم:

فصل دوم

شرایط، حقوق و وجایب سرپرست

۳.....	شرایط سرپرست.....	ماده پنجم:
۴.....	شرایط طفل.....	ماده ششم:
۶.....	حقوق و وجایب متقابل.....	ماده هفتم:
۷.....	موانع تصمیم عقد نکاح.....	ماده هشتم:
۷.....	درخواست سرپرستی.....	ماده نهم:
۸.....	تعدد درخواست کنندگان.....	ماده دهم:
۹.....	تحت سرپرستی قرار دادن طفل نسبت عدم تأمین نفقه.....	ماده یازدهم:

فصل سوم

اجراءات قضایی

۹.....	تصمیم محکمه.....	ماده دوازدهم:
۱۰.....	تعهد درخواست کننده.....	ماده سیزدهم:
۱۱.....	رعایت مصلحت طفل.....	ماده چهاردهم:

- ماده پانزدهم: سرپرستی آزمایشی ۱۱
- ماده شانزدهم: صدور قرار سرپرستی الی مرحله رشد ۱۱
- ماده هفدهم: خروج طفل از کشور ۱۲

فصل چهارم

انصراف و فسخ سرپرستی

- ماده هجدهم: انصراف از سرپرستی ۱۳
- ماده نوزدهم: تقاضای فسخ ۱۳
- ماده بیستم: فقدان شرایط وفوت سرپرست ۱۴
- ماده بیست و یکم: لغو سرپرستی ۱۵

فصل پنجم

احکام نهایی

- ماده بیست و دوم: منع مطالبه مصارف سرپرستی ۱۶
- ماده بیست و سوم: فرار طفل تحت سرپرستی ۱۶
- ماده بیست و چهارم: سرپرستی طفل قبل از انفاذ قانون ۱۷
- ماده بیست و پنجم: وثیقه سرپرستی ۱۸
- ماده بیست و ششم: پیشنهاد مقررره ها ۱۸
- ماده بیست و هفتم: تاریخ انفاذ ۱۹

د ماشومانو د سرپرستي قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د
خلور پنځوسمې مادې د حکم په رڼاکې
وضع شوی دی.

موخه

دوه یمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

۱- له یتیمو او بې سرپرستو ماشومانو
سره ملاتړ او مرسته او د هغو د مادي او
معنوي گټو تامینول.

۲- د یتیمو او بې سرپرستو ماشومانو د
ودې سالمې روزنې، ښوونې او زده کړې
د زمينې برابرول.

۳- د یتیمو او بې سرپرستو ماشومانو د
معیشت، روغتیا، جسمي او روحي
سلامت تامینول.

۴- د یتیمو او بې سرپرستو ماشومانو
لپاره د سرپرست ټاکل.

قانون سرپرستي اطفال

فصل اول

احکام عمومي

مبني

ماده اول:

این قانون درروشنی حکم ماده پنجاه
وچهارم قانون اساسی افغانستان وضع
گردیده است.

هدف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از :

۱- حمایت وکمک به اطفال یتیم و بی
سرپرست و تأمین منافع مادی ومعنوی
آنها.

۲- فراهم نمودن زمينه رشد، تربیت
سالم، تعلیم و آموزش اطفال یتیم و بی
سرپرست.

۳- تأمین معیشت، صحت و سلامت
جسمی وروحي اطفال یتیم و بی
سرپرست.

۴- تعیین سرپرست برای اطفال یتیم و
بی سرپرست.

اصطلاحگاني

درېمه ماده:

پدې قانون کې لاندې اصطلاحگاني لاندینی معنوي افاده کوي:

۱- د ماشوم سرپرستي: هغه ژمنه دی چې د یتیم او بی سرپرسته ماشوم د ساتنې، ښوونې، روزنې او د مادي او معنوي اړتیاوو د تأمین په منظور، ددې قانون د حکمونو مطابق صورت مومي.

۲- سرپرست: هغه شخص دی چې په داوطلبه توګه د یوه یا څو یتیمو او بی سرپرستو ماشومانو په هکله ددې مادې په (۱) جزء کې د درج شوو چارو د تأمینول او وارسې کول، د دې قانون د حکمونو مطابق د محکمې له لارې په غاړه اخلي.

۳- بی سرپرسته ماشوم: هغه ماشوم چې د هغه له والدینو څخه یوې مړ یا غایب او یا هم د هغه ولي د واکمنې محکمې د حکم مطابق د حضانت د شرایطو نه لرونکی اعلام شوی وي.

۴- مجهول الهویه ماشوم: هغه ماشوم دی چې نسب یې معلوم نه وي.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را افاده می نماید:

۱- سرپرستی طفل: تعهدی است که به منظور نگهداری، تعلیم، تربیت و تأمین مایحتاج مادی و معنوی طفل یتیم و بی سرپرست مطابق احکام این قانون صورت می گیرد.

۲- سرپرست: شخصی است که بصورت داوطلبانه تأمین و واری امور مندرج جزء (۱) این ماده را در مورد یک یا چند طفل یتیم و بی سرپرست مطابق احکام این قانون از طریق محکمه بعهده می گیرد.

۳- طفل بی سرپرست: طفلی است که یکی از والدین وی فوت یا غایب و یا هم ولی وی طبق حکم محکمه با صلاحیت فاقد شرایط حضانت اعلام شده باشد.

۴- طفل مجهول الهویه: طفلی است که نسب وی معلوم نباشد.

د توارث نه لرل

خلورمه ماده:

(۱) سرپرستی، د ارث او نسب او شرعي محرمیت حق منځته نه راوړي.

(۲) که چېرې ماشوم د شیدو خوړلو په دوره کې تر سرپرستی لاندې راغلی وي او د سرپرستی کورنۍ له غړو څخه یو هغه ته شیدې ورکړي، د هغه په هکله د مدني قانون د (۲۳۵) مادې حکم تطبیقېږي.

دوه یم فصل

دسرپرست شرایط، حقوق او وجایب

د سرپرست شرایط

پنځمه ماده:

(۱) دلاندې شرایط لرونکي زوجین کولای شي د ماشوم سرپرستی په غاړه واخلي:

- ۱- مسلمان وي.
- ۲- د (۳۰) کلنۍ سن یې بشپړ کړی وي.
- ۳- له مالي وړتیا څخه برخمن وي.

عدم توارث

ماده چهارم:

(۱) سرپرستی، حق ارث، نسب و محرمیت شرعي راببار نمی آورد.

(۲) هرگاه طفل در دوره شیرخوارگی تحت سرپرستی قرار گرفته یکی از اعضای خانواده سرپرست به او شیر بدهد، در مورد وی حکم ماده (۲۳۵) قانون مدنی تطبیق می گردد.

فصل دوم

شرایط، حقوق و وجایب سرپرست

شرایط سرپرست

ماده پنجم:

(۱) زوجین واجد شرایط ذیل می توانند سرپرستی طفل را بعهده بگیرند:

- ۱- مسلمان باشند.
- ۲- سن (۳۰) سالگی را تکمیل نموده باشند.
- ۳- از توانایی مالی برخوردار باشند.

- ۴- په اخلاقي او د بشري حقوقو پر ضد جرمونو محكوم شوي نه وي.
- ۵- دمحمې له خوا د ماشوم له سرپرستي او ساتنې څخه منع شوي نه وي.
- ۶- دمحمې له خوا په حجر محكوم شوي نه وي.
- ۷- په ساري يا رواني ناروغيو اخته نه وي.
- ۸- معلول نه وي، خو داچې دهغو معلوليت د ماشوم دسرپرستي مانع نه شي.
- ۹- په مخدره موادو او الكولو روږ دي نه وي.
- ۱۰- په اخلاقي فساد مشهورنه وي.
- ۱۱- دولي يا وصي د اجازې اخيستل (د موجوديت په صورت كې).
- (۲) دافغانستان غير مسلمان تبعه كولاى شي د هېواد دغير مسلمان ماشوم سرپرستي د محكمې په اجازه ددغه قانون د حكمونو مطابق په غاړه واخلي.
- د ماشوم شرايط
- شپږمه ماده:
- (۱) د لاندې شرايطو لرونكې ماشوم
- ۴- به جرايم اخلاقي و ضد حقوق بشري محكوم نگرديده باشند .
- ۵- از طرف محكمه از سرپرستي و نگهدارى طفل ممنوع نگرديده باشند.
- ۶- از طرف محكمه به حجر محكوم نگرديده باشند .
- ۷- به امراض سارى و روانى مصاب نباشند.
- ۸- معلول نباشند ، مگر اينكه معلوليت آنها مانع سرپرستى طفل نگردد.
- ۹- به مواد مخدر و الكول معتاد نباشند.
- ۱۰- به فساد اخلاقى مشهور نباشند.
- ۱۱- كسب اجازه ولى يا وصى (در صورت موجوديت) .
- (۲) تبعه غير مسلمان افغانستان مى تواند سرپرستى طفل غير مسلمان كشور را به اجازه محكمه مطابق احكام اين قانون به عهده بگيرد.
- شرايط طفل
- ماده ششم:
- (۱) طفل واجد شرايط ذيل تحت

ترسپرستی لاندې نیول کېدای شي:

۱- د رشد(ودې) سن ته رسېدلی نه وي.

۲- شرعي ولي او وصي و نه لري يا د هغه ولي يا وصي د سرپرستی. توان و نه لري او يا د محکمې په حکم د واک نه لرونکی اعلام شوی وي.

۳- د ماشومې نجلی. شرعي محارم د دې فقرې په (۲) جزء کې پر درج شوي حالت برسېره، دهغې له سرپرستی. څخه ډډه وکړي.

۴- هغه ماشوم چې د هغه والدین په حبس یا توقیف کې وي.

(۲) د ولي او وصي نه لرونکي هغه مجهول الهويه او یتیم ماشوم ساتنه چې ددې قانون د حکمونو په حدودو کې د اشخاصو تر سرپرستی. لاندې را نه شي، د دولت په غاړه ده.

(۳) د کار او ټولنيزو شهیدانو او معلولينو چارو وزارت مکلف دی مجهول الهويه شېدې خوړونکی ماشوم او ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوي ماشومان، له دولتي ثبت شوو روزنتونو یا خیریه مؤسسو څخه په یوه کې تر سرپرستی.

سرپرستی قرار گرفته می تواند:

۱- به سن رشد نرسیده باشد.

۲- ولي ووصی شرعی نداشته یا ولي ويا وصی وی فاقد توان سرپرستی بوده و يا به حکم محکمه فاقد صلاحیت اعلام شده باشد.

۳- محارم شرعی طفل دختر علاوه بر حالت مندرج جزء (۲) این فقره، از قبول سرپرستی وی ابراء ورزد.

۴- طفلی که والدین وی در حبس ویا توقیف قرار دارند.

(۲) نگهداری طفل مجهول الهويه و یتیم فاقد ولي ووصی که در حدود احکام این قانون تحت سرپرستی اشخاص قرار نگیرد، به عهده دولت می باشد.

(۳) وزارت کار و امور اجتماعی شهیدا و معلولين مکلف است طفل شیر خوار مجهول الهويه و اطفال مندرج فقره (۲) این ماده را در یکی از پرورشگاه های دولتی یا مؤسسات خیریه ثبت شده تحت

سرپرستی قرار داده و همزمان راپور آنرا جهت تثبیت هویت به اداره ثبت احوال نفوس وزارت امور داخله ارسال نماید.

حقوق و وجایب متقابل

ماده هفتم:

(۱) حقوق و وجایب متقابل سرپرست و طفل از لحاظ نگهداری آداب معاشرت، احترام و شفقت، شبیه حقوق و وجایب دینی و قانونی بین والدین و اولاد است.

(۲) سرپرست، مطابق احکام این قانون، مسئولیت ولی و وصی را داشته، در مسایل مدنی از مصالح طفل تحت سرپرستی خویش حمایت و ازالحاق ضرر به وی اجتناب و دفاع می کند.

(۳) سرپرست نمی تواند طفل را مورد لطمه و کوب یا تعذیب جسمی یا روانی قرار داده و یا بکارهای غیر مجاز یا شاقه بگمارد.

لاندې ونیسي او ورسره په یوه وخت کې دې دهویت دتثبیت لپاره د هغه رپوټ دکورنیوچراو وزارت دنفوسوداحوالو دثبوتلو ادارې ته ولېږي.

متقابل حقوق او وجایب

اوومه ماده:

(۱) د سرپرست او ماشوم متقابل حقوق او وجایب د معاشرت د آدابو د ساتنې، احترام او شفقت له نظره د والدینو او اولادونو ترمنځ د ورته دیني او قانوني حقوقو او وجایبو په شان دي.

(۲) سرپرست ددې قانون د حکمونو مطابق د ولي او وصي مسئولیت لري او په مدني مسایلو کې تر خپلې سرپرستۍ لاندې د ماشوم له مصالحو څخه ملاتړ او هغه ته د زیان له الحاق څخه ډډه او دفاع کوي.

(۳) سرپرست نشي کولای ماشوم تر وهلو او ټکولو یا جسمي یا رواني تعذیب لاندې ونیسي یا په غیرمجازو یا سختو کارونو یې وگماري.

(۴) سرپرست مکلف است زمينه تعلیم و تحصیل یا آموزش های فنی و حرفوی را برای طفل فراهم نماید.

(۵) سرپرست طفل می تواند دارائی منقول یا غیرمنقول خود را مطابق احکام قانون به طفل تحت سرپرستی خود اهدا یا هبه نماید.

موانع تصمیم عقد نکاح

ماده هشتم:

سرپرست نمی تواند در مورد عقد نکاح طفل تحت سرپرستی خود قبل از رسیدن وی به سن قانونی ازدواج و رضایت کامل او، تصمیم اتخاذ نماید.

درخواست سرپرستی

ماده نهم:

(۱) زوجین واجد شرایط مندرج ماده پنجم این قانون می توانند، درخواست خود را جهت سرپرستی یک و یا چند طفل به محکمه با صلاحیت ارائه نمایند.

(۴) سرپرست مکلف دی دماشوم لپاره دبنووني او تحصیل یا فنی او حرفوي زده کړې زمينه برابره کړي.

(۵) د ماشوم سرپرست کولای شي خپله منقوله یا غیر منقوله شتمني د قانون د حکمونو مطابق تر خپلې سرپرستی لاندې ماشوم ته اهدا یا هبه کړي.

د نکاح د عقد د تصمیم موانع

اتممه ماده:

سرپرست نشي کولای تر خپلې سرپرستی لاندې ماشوم نکاح د عقد په هکله، د قانوني ازدواج سن ته د هغه له رسېدو او د هغه له بشپړرضایت دمخه، تصمیم ونیسي.

دسرپرستی غوښتنلیک

نهمه ماده:

(۱) ددې قانون په پنځمه ماده کې د درج شوو شرایطو لرونکي زوجین کولای شي، د یوه یا څو ماشومانو د سرپرستی په هکله، واکمني محکمې ته خپل غوښتنلیک وړاندې کړي.

(۲) هرگاه درخواست دهنده مندرج فقره (۱) این ماده قبلاً با طفل مورد نظر شناسائی داشته یا یکی از اقارب وی باشد، مشخصات طفل را درج درخواست نماید.

(۳) درخواست دهنده مکلف است، اسناد مثبتۀ عواید و دارائی خود را که مبین توانائی مالی او باشد، ضمیمه درخواست نماید.

تعدد درخواست کنندگان

ماده دهم:

در صورت تعدد درخواست کنندگان، محکمه می تواند با نظر داشت احکام این قانون و منافع و مصلحت طفل به ترتیب ذیل به درخواست کنندگان، حق تقدم بدهد:

۱- اقارب نسبی طفل از عصبات با رعایت درجه قرابت.

۲- اقارب طفل از ذوی الارحام با رعایت درجه

(۲) که چهری ددی مادی په (۱) فقره کی درج شوی غوبنتلیک ورکونکی، دمخه له پام وړ ماشوم سره پیژندگلوي ولري یا د هغو یو له خپلوانو څخه وي، د ماشوم مشخصات، په غوبنتلیک کی درج کوي.

(۳) غوبنتلیک ورکونکی مکلف دی، د خپلو عوایدو او شتمنیو مثبتۀ سندونه چې د هغه د مالي وړتیا بنکارندوی وي، له غوبنتلیک سره ضمیمه کړي.

د غوبنتلیک ورکونکو تعدد

لسمه ماده:

د غوبنتلیک ورکونکو د تعدد په صورت کې، محکمه کولای شي ددی قانون د حکمونو او د ماشوم د گټو او مصلحت له په پام کې نیولو سره په لاندې ترتیب سره غوبنتلیک ورکونکو ته، د لومړیتوب حق ورکړي:

۱- له عصباتو څخه د قرابت د درجې له په پام کې نیولو سره د ماشوم نسبي خپلوان.

۲- له ذوی الارحامو څخه د قرابت د درجې له په پام کې نیولو سره د ماشوم

خپلوان.

۳- هغه زوجين چې اولاد نه لري.

قرايت .

۳- زوجيني که اولاد ندارند.

۴- هغه زوجين چې دمخه يې په بريالي توگه د بل ماشوم سرپرستي کړې وي.

۴- زوجيني که قبلاً طفلي ديگري را طور موفقانه سرپرستي کرده اند.

د نفقي د نه تأمينولو له امله د ماشومتحت سرپرستي قرار دادن طفلتر سرپرستي لاندې راوستلنسبت عدم تأمين نفقه

يوولسمه ماده:

ماده يازدهم:

هغه والدين چې د ماشوم د نفقي د تأمينولو توان ونه لري، کولای شي له هغو خپلوانو يا زوجينو څخه يوه ته چې د ماشوم سرپرستي ته لېوالتيا ولري، خپل ماشوم ددې قانون د حکمونو مطابق تر سرپرستي لاندې ورکړي.

والديني که توانائي تأمين نفقه طفل را نداشته باشند، می توانند به یکی از اقارب یا زوجین که متمایل به سرپرستی طفل باشند، مطابق احکام این قانون طفل خود را تحت سرپرستی قرار دهند.

درېيم فصل

فصل سوم

قضايي اجراءات

اجراءات قضائي

د محکمې تصميمتصميم محکمه

دوولسمه ماده:

ماده دوازدهم:

محکمه د ماشوم د سرپرستي د غوښتنليک له ترلاسه کولو وروسته، د ماشوم د سرپرستي د غوښتنليک ورکونکي شرايط په پنځمه ماده کې د

محکمه بعد از دریافت درخواست سرپرستی طفل، شرايط درخواست کننده سرپرستی طفل را طبق حکم مندرج ماده پنجم و

درج شوي حكم مطابق اودماشوم وضعیت
ددې قانون په شپږمه ماده کې د درج
شوي حكم مطابق تشخيص او تثبیتوي او
پدې هکله تصمیم نیسي.

د غوښتنلیک ورکوونکي ژمنه

دیارلسمه ماده:

(۱) د ماشوم د سرپرستی غوښتنلیک
ورکوونکی مکلف دی، د لاندې مواردو
ژمنه وکړي:

۱- له ماشوم څخه ناوړه کټه نه اخیستل
یا ناجایزه کټه کول.

۲- د تر سرپرستی لاندې ماشوم په هکله
د شریعت د حکمونو، اسلامي آدابو او
اخلاقو او قوانینو په پام کې نیول.

۳- ددې قانون د حکمونو په حدودو کې
له ماشوم څخه دواړسی اوساتنې په اړه
ژمنه.

۴- دماشوم له وضعیت څخه محکمې ته
کلني او عندالضرورت درپوت وړاندې
کول.

(۲) سرپرست ژمنه کوي چې په هیڅ
صورت د ماشوم د سرپرستی په کار کې

وضعیت طفل را مطابق حکم
مندرج ماده ششم این قانون تشخيص
وتثبیت نموده و در مورد تصمیم اتخاذ
می نماید.

تعهد درخواست کننده

ماده سیزدهم:

(۱) درخواست کننده سرپرستی طفل،
مکلف است موارد ذیل را تعهد
نماید:

۱- عدم سوء استفاده یا بهره کشی از
طفل.

۲- رعایت احکام شریعت، آداب و
اخلاق اسلامی وقوانین
در خصوص طفل تحت سرپرستی.

۳- تعهد مبنی بر واریسی و مواظبت
از طفل در حدود احکام این
قانون.

۴- ارائه گزارش سالانه
وعندالضرورت از وضعیت طفل به
محکمه.

(۲) سرپرست تعهد می کند که در هیچ
صورت در امر سرپرستی طفل اهمال و

لتي او غفلت نه کوي، د محکمې له استیذان پرته د خپل ژمنو د له سرته رسولو څخه مخ نه اړوي.

د ماشوم مصلحت په پام کې نیول

څوارلسمه ماده:

(۱) محکمه په هر حالت کې د ماشوم گټې او مصلحت ته لومړیتوب ورکوي او پدې قانون کې پر درج شوو شرایطو برسېره، کولای شي، سرپرست د نورو شرایطو په پام کې نیولو سره هم ملزم کړي.

(۲) محکمه د ماشوم د خپلوانو شکایت اوري او پدې هکله له سرپرست څخه د څرگندونو غوښتنه کوي او د ماشوم د مصالحو مطابق، مقتضي تصمیم نیسي.

آزماینې سرپرستي

پنځلسمه ماده:

محکمه کولای شي د لزوم په صورت کې د یوې آزماینې دورې لپاره د ماشوم د سرپرستي په اړه قرار، تر شپږو میاشتو مودې پورې صادر کړي.

غفلت نکرده بدون استیذان محکمه از ایفای تعهدات خود صرف نظر نمی نماید.

رعایت مصلحت طفل

ماده چهاردهم:

(۱) محکمه در هر حالت منفعت و مصلحت طفل را مقدم شمرده و می تواند علاوه بر شرایط مندرج این قانون، سرپرست را ملزم به رعایت شرایط دیگری نیز نماید.

(۲) محکمه شکایات اقارب طفل را استماع نموده و در زمینه از سر پرست توضیحات مطالبه و مطابق مصالح طفل، تصمیم مقتضي اتخاذ می نماید.

سرپرستی آزمایشی

ماده پانزدهم:

محکمه می تواند در صورت لزوم قرار مبنی بر سرپرستی طفل را برای یک دوره آزمایشی، الی مدت شش ماه صادر نماید.

د ودې تر مرحلې پورې د سرپرستي د

قرار صادرول

شپاړسمه ماده:

(۱) محکمه کولای شي د سرپرست د رپوټ او معلوماتو له اخیستلو وروسته د لازمو پلټنو په پای کې، آزماینېتي دوره تمدید او یا د سرپرستي قرار دودې مرحلې ته د ماشوم تر رسېدو پورې، صادر کړي.

(۲) محکمه مکلفه ده، د مجهول الهویه ماشوم د سرپرستي په هکله قرار د کورنیو چارو وزارت د نفوسو د احوالو د ثبت او د بهرنیانو د چارو د څیړنې ادارې ته د ثبت په منظور ولېږي.

له هېواد څخه د ماشوم ویستل

اوولسمه ماده:

(۱) سرپرست نشي کولای ماشوم له هېواد څخه بهر له ځان سره بوځي، خو دا چې پدې هکله یې د واکمنې محکمې اجازه اخیستې وي.

(۲) محکمه د اجازې د صادرولو په وخت کې د ماشوم مصلحت په پام کې نیسي.

صدور قرار سرپرستي الی

مرحله رشد

ماده شانزدهم:

(۱) محکمه می تواند بعد از اخذ معلومات و گزارش سرپرست در پایان بررسی های لازم، دوره آزمایشی را تمدید و یا قرار سرپرستی را الی رسیدن طفل به مرحله رشد، صادر نماید.

(۲) محکمه مکلف است، قرار سرپرستی در مورد طفل مجهول الهویه را به اداره ثبت احوال نفوس و بررسی امور خارجیان وزارت امور داخله به منظور ثبت ارسال نماید.

خروج طفل از کشور

ماده هفدهم:

(۱) سرپرست نمی تواند طفل را به خارج از کشور با خود ببرد، مگر اینکه اجازه محکمه با صلاحیت را در مورد کسب نموده باشد.

(۲) محکمه حین صدور اجازه مصلحت طفل را در نظر می گیرد.

(۳) در صورت اجازه مبنی بر خروج طفل از کشور، سرپرست مکلف است، گزارش خود را در مورد اوضاع و احوال طفل در سال یکبار به نمایندگی سیاسی یا قونسلای افغانستان ارائه نماید.

(۴) نمایندگی سیاسی یا قونسلای افغانستان مکلف است، در صورتیکه مصالح طفل به خطر مواجهه باشد، موضوع را از طریق وزارت امور خارجه به محکمه مربوط ارائه نماید.

فصل چهارم

انصراف و فسخ سرپرستی

انصراف از سرپرستی

ماده هجدهم:

سرپرست و اولیای طفل تحت سرپرستی می توانند درخواست خویش را مبنی بر انصراف یا فسخ تعهد به محکمه با صلاحیت، ارائه نماید.

(۳) د اجازې په صورت کې له هېواد څخه د ماشوم د وتلو په اړه، سرپرست مکلف دی، د ماشوم د اوضاعو او احوالو په اړه خپل رپوټ په کال کې یوځل د افغانستان سیاسي یا قونسلې نمایندګۍ ته وړاندې کړي.

(۴) په هغه صورت کې چې د ماشوم مصالح له خطر سره مخامخ وي، د افغانستان سیاسي یا قونسلې نمایندګۍ مکلفه ده، موضوع د بهرنیو چارو وزارت له لارې اړوندې محکمې ته وړاندې کړي.

خلورم فصل

د سرپرستی انصراف او فسخ

له سرپرستی څخه انصراف

اتلسمه ماده:

د تر سرپرستی لاندې ماشوم سرپرست او اولیا کولای شي د ژمنې د انصراف یا فسخې په اړه خپل غوښتنلیک واکمنې محکمې ته وړاندې کړي.

د فسخي غوښتنه

نولسمه ماده:

(۱) که چېرې سرپرست، د ماشوم د سرپرستي د فسخي د قرار غوښتنه وکړي، محکمه د ماشوم د مصلحت او ګټو او د غوښتنليک ورکونکي د د لايولو له په پام کې نيولو سره، د ماشوم د سرپرستي قرار فسخ کوي.

(۲) ماشوم کولای شي، د جسمي او رواني روغتيا په حال کې، ددې قانون د شپږمې مادې په (۱) جزء کې مندرج سن ته درسيډو وروسته له سرپرست سره يوځای دخپل ژوند د دوام يا د هغه د پایته رسولو لپاره، د محکمې په حضور کې موافقه وکړي.

(۳) د سرپرستي د قرار د فسخي په صورت کې، موضوع د ماشوم دخپلوانوپه خبرتيا رسول کېږي، محکمه د ماشوم د راتلونکي برخليک په هکله لازم تصميم نيسي.

تقاضای فسخ

ماده نهم:

(۱) هرگاه سرپرست، تقاضای فسخ قرار سرپرستي طفل را نماید، محکمه با نظر داشت مصلحت و منافع طفل و دلايل درخواست کننده، قرار سرپرستي طفل را فسخ می نماید.

(۲) طفل می تواند در حال صحت جسمي و رواني بعد از اكمال سن مندرج جزء (۱) ماده ششم اين قانون به دوام زندگي خود همراه با سرپرست يا پايان دادن به آن، در حضور محکمه توافق نماید.

(۳) در صورت فسخ قرار سرپرستي، موضوع به اطلاع اقارب طفل رسانيده شده محکمه راجع به سرنوشت آینده طفل تصميم لازم اتخاذ می نماید.

د شرايطو نشتوالی او د سرپرستمړينه

شلمه ماده:

(۱) که چېرې سرپرست، ددې قانون په پنځمه ماده کې له درج شوو شرايطو څخه يو له لاسه ورکړي يا مړ شي، محکمه د سرپرستی قرار فسخ کوي او ماشوم دولتي روزنتون يا ثبت شوي خيرييه مؤسسې ته تسليموي.

(۲) که چېرې د سرپرست د زوجيت اړيکه منحله شي، محکمه د ماشوم د کتې او مصلحت د اصل د لومړيتوب له په پام کې نيولو سره کولای شي، ماشوم له هغو څخه يوه يا بل سرپرست ته چې د شرايطو وړ وي يا ثبت شوي روزنتون يا خيرييه مؤسسې ته، تسليم کړي.

د سرپرستی لغو کول

يوويشتمه ماده:

محکمه کولای شي د ماشوم د سرپرستی قرار چې په دې قانون کې د درج شوو حکمونو مطابق صادر شوی دی، په لاندې مواردو کې لغو او سرپرست د قانون د

فقدان شرايط و فوتسرپرست

ماده بیستم:

(۱) هرگاه سرپرست یکی از شرایط مندرج ماده پنجم این قانون را از دست بدهد یا فوت نماید، محکمه قرار سرپرستی را فسخ و طفل را به پرورشگاه دولتی یا مؤسسه خیریه ثبت شده، تسلیم می نماید.

(۲) هرگاه رابطه زوجیت سرپرست منحل گردد، محکمه با نظر داشت اصل تقدم منفعت و مصلحت طفل می تواند، طفل را به یکی از آنان یا سرپرست دیگری که واجد شرایط باشد یا به پرورشگاه و یا مؤسسه خیریه ثبت شده، تسلیم نماید.

لغو سرپرستی

ماده بیست و یکم:

محکمه می تواند قرار سرپرستی طفل را که مطابق احکام مندرج این قانون صادر گردیده است در موارد ذیل لغو و سرپرست را طبق احکام قانون مجازات

- حکمونو مطابق مجازات کړي:
- ۱- د ناوړه چلند، وهلو او ټکولو، جسمي تعذيب يا تهديد په صورت کې.
 - ۲- د ددې قانون په اوومه ماده کې د درج شوو حکمونو د نه په پام کې نيولو په صورت کې.
 - ۳- له ماشوم څخه د ناوړې کتې اخيستنې يا په مخدره موادو او الکولو د هغه د معتادولو په صورت کې.
 - ۴- د گدايي عمل يا سختو کارونو يا جنسي ناوړې کتې اخيستنې او د اخلاقي ضد فلمونو او تصويرونو (پورنوگرافي) د برابرولو او هغو ته ورته د ماشوم د مجبورولو په صورت کې.
 - ۵- په بانډونو يا جنایت کارانه فعاليتونو، د انسان په قاچاق، مخدره موادو يا په تروريستي گروپونو کې همکاري يا فحشا او نورو غير قانوني کړنو ته، د ماشوم د هڅولو په صورت کې.
- نماید:
- ۱- در صورت بدرفتاری، لت وکوب، تعذيب جسمي يا تهديد .
 - ۲- در صورت عدم رعایت احکام مندرج ماده هفتم ايمن قانون.
 - ۳- در صورت سوء استفاده از طفل يا معتاد نمودن وی به مواد مخدرو الکول.
 - ۴- در صورت اجبار طفل به عمل گدايي يا کار شاقه و يا بهره کشی جنسی و تهیه فلم و تصاویر منافی اخلاق (پورنوگرافي) و امثال آن.
 - ۵- در صورت تشويق طفل به همکاري در باندها يا فعاليتهای جنایتکارانه، قاچاق انسان، مواد مخدر يا گروه های تروريستي و تشويق به فحشا وساير اعمال غير قانونی.

پنجم فصل

وروستني حكمونه

د سرپرستي د لگښتونو د غوښتني

منع

دوه ويشتمه ماده:

د ماشوم سرپرستي داوطلبانه او تبرعي (ورپا) ده، سرپرست نشي كولاى د ماشوم د سرپرستي د دورې د لگښتونو غوښتنه وكړي.

تر سرپرستي لاندې ماشوم تېښته

درويشتمه ماده:

(۱) كه چېرې سرپرست ته د ماشوم تېښته متصوره وي هغه مكلف دى، اړوندې محكمې ته خبرور كړي.

(۲) محكمه ددې مادې په (۱) فقره كې په درج شوي حالت كې كولاى شي د ماشوم د مصلحت او ګټې له په پام كې نيولو سره د ماشوم د سرپرستي قرار فسخ او د هغه د تسليمې قرار دولتي ثبت شوو روزنتونونو يا خيريه مؤسسو څخه يوې ته، صادر كړي.

فصل پنجم

احكام نهائي

منع مطالبه مصارف

سرپرستي

ماده بيست و دوام:

سرپرستي طفل داوطلبانه و تبرعي (مجانې) بوده، سرپرست نمى تواند مصارف دوره سرپرستي طفل را مطالبه نمايد.

فرار طفل تحت سرپرستي

ماده بيست وسوم:

(۱) هرگاه فرار طفل نزد سرپرست متصور باشد او مكلف است، به محكمه مربوط اطلاع دهد.

(۲) محكمه مى تواند در حالت مندرج فقره (۱) اين ماده با در نظر داشت مصلحت و منفعت طفل قرار سرپرستي طفل را فسخ و قرار تسليمى وى را به يکى از پرورشگاه هاى دولتى يا مؤسسات خيريه ثبت شده، صادر نمايد.

(۳) محکمه مکلف ده د ماشوم د سرپرستی د قرار نقل (کاپی) قرار روزنتون یا ثبت شوي خیریه مؤسسې ته صادروي، د کار او ټولنيزو چارو، شهیدانو او معلولينو وزارت ته ولېږي.

(۴) د کار او ټولنيزو چارو، شهیدانو او معلولينو وزارت مکلف دی وخت په وخت د دولتي ثبت شوو روزنتونو یا خیریه مؤسسو تر سرپرستی لاندې ماشومانو، څارنه وکړي او دهغو رپوټ اړوندې محکمې ته وړاندې کړي.

دقانون له نافذېدو څخه دمخه د

قانون

ماده بیست وچهارم:

اشخاصی که قبل از انفاذ این قانون، اطفالی را تحت سرپرستی گرفته اند و واجد شرایط مندرج ماده پنجم این قانون باشند، مکلف اند در خلال مدت یکسال بعد از انفاذ این قانون درخواست سرپرستی خویش را به محکمه مربوط ارائه نمایند.

(۳) محکمه مکلفه ده د ماشوم د سرپرستی د قرار نقل (کاپی) چې دولتي روزنتون یا ثبت شوي خیریه مؤسسې ته صادروي، د کار او ټولنيزو چارو، شهیدانو او معلولينو وزارت ته ولېږي.

(۴) د کار او ټولنيزو چارو، شهیدانو او معلولينو وزارت مکلف دی وخت په وخت د دولتي ثبت شوو روزنتونو یا خیریه مؤسسو تر سرپرستی لاندې ماشومانو، څارنه وکړي او دهغو رپوټ اړوندې محکمې ته وړاندې کړي.

دقانون له نافذېدو څخه دمخه د

ماشوم سرپرستي

څلېرېشتمه ماده:

هغه اشخاص چې ددې قانون له نافذېدو څخه دمخه ئي ماشومان تر سرپرستی لاندې نيولي او ددې قانون په پنځمه ماده کې د درج شوو شرایطو لرونکي وي، مکلف دي ددې قانون له نافذېدو څخه د يوکال مودې په ترڅ کې د خپلې سرپرستی غوښتنلیک اړوندې محکمې ته وړاندې کړي.

د سرپرستی و وثیقه

پنځه ویشتمه ماده:

د ماشوم د سرپرستی په اړه د محکمې قرار په هغه وثیقه کې چې د هغه ډول او محتوي د سترې محکمې له خوا تصویبېږي، درجېږي او دوئیقي یو نقل دخبرتیا لپاره د ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت ته استول کېږي .

د مقرر وړاندیز

شپږ ویشتمه ماده:

د کار او ټولنیزو چارو، شهیدانو او معلولینو وزارت کولای شي ددې قانون د حکمونو د بڼه تطبیق په منظور، مقررې وړاندیز او لویح او کړنلارې وضع کړي.

د نافذېدو نېټه

اووه ویشتمه ماده:

دغه قانون په رسمي جریده کې د خپرېدو له نېټې څخه یو میاشت وروسته نافذېږي.

وثیقه سرپرستی

ماده بیست و پنجم:

قرار محکمه مبنی بر سرپرستی طفل در وثیقه که شکل و محتوی آن از طرف ستره محکمه تصویب می گردد ، درج می شود و یک نقل وثیقه جهت آگاهی به وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین فرستاده می شود.

پیشنهاد مقررہ ها

ماده بیست و ششم:

وزارت کار و امور اجتماعی شهدا و معلولین می تواند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون، مقررہ ها را پیشنهاد و لویح و طرز العمل ها را وضع نماید.

تاریخ انفاذ

ماده بیست و هفتم:

این قانون یکماه بعد از نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.

د ځانگړو محکمو د تشکیل او واک
د قانون د توشیح په هکله، د افغانستان
د اسلامي جمهوریت درئیس
فرمان

گڼه: (۱۳۶)

نېټه: ۱۳۹۲/۱۲/۳

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴) مادې
د (۱۶) فقرې د حکم له مخې، د ځانگړو
محکمو د تشکیل او واک قانون چې د
ملي شوري د مجلسینو د گډه هیئت د
۱۳۹۲/۱۰/۳۰ نېټې (۱۱۱) گڼې
پریکړې پر بنسټ، په (۴) فصلونو او
(۲۲) مادو کې تصویب شوی دی،
توشیح کوم.

دوه یمه ماده:

دغه فرمان له قانون او ملي شوري د
مجلسینو د گډه هیئت له پرېکړې سره
یوځای دې په رسمي جریده کې له
خپرېدو څخه وروسته، نافذ شي.

حامد کرزی

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

فرمان

رئیس جمهوري اسلامي افغانستان
در مورد توشیح، قانون تشکیل
و صلاحیت محاکم خاص

شماره: (۱۳۶)

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۲/۳

ماده اول:

به تأسی از حکم فقره (۱۶) ماده (۶۴)
قانون اساسی افغانستان، قانون تشکیل
و صلاحیت محاکم خاص را که بر اساس
فیصله شماره (۱۱۱) مؤرخ
۱۳۹۲/۱۰/۳۰ هیئت مختلط مجلسین
شورای ملی بداخل (۴) فصل و (۲۲)
ماده به تصویب رسیده است، توشیح می
دارم.

ماده دوم:

این فرمان همراه با قانون و فیصله
هیئت مختلط مجلسین شورای ملی بعد
از نشر در جریده رسمی نافذ
گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوري اسلامي افغانستان

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

ملي شوري

شورای ملی

کڼه: (۱۱۱)

شماره: (۱۱۱)

نېټه: ۱۳۹۲/۱۰/۳۰

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۳۰

د ځانگړو محکمو د تشکیل او واک

قانون تشکیل و صلاحیت محاکم

قانون

خاص

د افغانستان د اساسي قانون د سلمې مادې

به تاسی از حکم ماده صدم قانون اساسی

له درج شوي حکم سره سم، د ملي

افغانستان، هیئت مختلط مجلسین

شوري د هرې جرگې له اوو، اوو تنو غړو

شورای ملی به ترکیب هفت، هفت نفر

څخه جوړ شوی د مجلسینوگه هیئت

ازاعضای هر جرگه قانون تشکیل

د ځانگړو محکمو د تشکیل او واک قانون

و صلاحیت محاکم خاص را با یک

له یو شمېر تعدیلونو سره په (۴) فصلونو

سلسله تعدیلات به داخل (۴) فصل و

او (۲۲) مادو کې د ۱۳۹۲/۱۰/۳۰

(۲۲) ماده د رجلسه مؤرخ

نېټې په غونډه کې فیصله کړ.

۱۳۹۲/۱۰/۳۰ فیصله نمود.

د گاه هیئت رئیس

رئیس هیئت مختلط

مولوي غلام محي الدين منصف

مولوی غلام محی الدین منصف

دگاه هیئت مرستیال

معاون هیئت مختلط

څارنوال عبدالرووف انعامي

څارنوال عبدالرووف انعامی

فهرست مندرجات
 قانون تشکیل و صلاحیت محاکم خاص
 فصل اول
 احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۲۰.....	مبنی.....	ماده اول:
۲۰.....	اهداف.....	ماده دوم:
۲۱.....	ساحه تطبيق.....	ماده سوم:
فصل دوم		
كشف، تحقيق واقامة دعوى		
۲۲.....	كشف و تحقيق جرم.....	ماده چهارم:
۲۲.....	هيئت تحقيق.....	ماده پنجم :
۲۳.....	انفصال مؤقت.....	ماده ششم :
۲۴.....	مطالبه توقيف.....	ماده هفتم :
۲۴.....	مدت تحقيق.....	ماده هشتم :
۲۵.....	محل تحقيق.....	ماده نهم :
۲۵.....	اقامة دعوى.....	ماده دهم :

فصل سوم محکمه خاص

۲۶.....	تشکیل محکمه خاص	ماده یازدهم:
۲۷.....	سوگند	ماده دوازدهم:
۲۷.....	استقلالیت محکمه خاص	ماده سیزدهم:
۲۸.....	مستند حکم	ماده چهاردهم:
۲۸.....	علنییت محاکمه	ماده پانزدهم:
۲۹.....	ذکر اسباب حکم در فیصله	ماده شانزدهم:
۲۹.....	مراحل رسیدگی	ماده هفدهم:
۲۹.....	انحلال محکمه خاص	ماده هجدهم:

فصل چهارم احکام متفرقه

۳۰.....	حقوق دوره انفصال	ماده نوزدهم:
۳۰.....	مهر	ماده بیستم:
۳۱.....	مقر محکمه	ماده بیست و یکم:
۳۱.....	انفاذ	ماده بیست و دوم:

د ځانگړو محکمو د تشکيل

او واک قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

قانون تشکيل و صلاحيت

محاکم خاص

فصل اول

احکام عمومي

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون په اته اوپایمه او یوسلو اووه ویستمه ماده کې د درج شوو حکمونو له مخې، وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له :

۱- دوزیر (د حکومت د غړي) او دسترې محکمې د رئیس او غړي د جرمونو د کشف، تحقیق، د دعوي د اقامې او په رسیدگی پورې داروندوچارو تنظیمول.

۲- د کشف او تحقیق د مراجعو د دندو او واکونو او ددې مادې په (۱) جزء کې د درج شوو اشخاصو د محکمې د تشکيل اود محاکمې دکړنلارې

مبني

ماده اول:

این قانون به تاسی از احکام مندرج مواد هفتاد و هشتم و یکصد و بیست و هفتم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

۱- تنظیم امور مربوط به کشف، تحقیق، اقامه دعوی و رسیدگی به جرایم وزیر (عضو حکومت) و رئیس و عضو ستره محکمه.

۲- تنظیم وظایف و صلاحیت های مراجع کشف و تحقیق و تشکيل محکمه و طرز العمل محاکمه اشخاص مندرج جزء (۱)

تنظيمول.

این ماده.

۳- د قانون د حاکمیت د اصل په پام کې نیول او د عادلانه محاکمې تأمینول.

۳- رعایت اصل حاکمیت قانون و تأمین محاکمه عادلانه.

د تطبیق ساحه

ساحه تطبیق

درېمه ماده:

ماده سوم:

ددې قانون حکمونه په لاندې اشخاصو باندې تطبیقېږي:

احکام این قانون بالای اشخاص ذیل تطبیق می گردد:

۱- برحال وزیر او هغه وزیران چې د حکومت د تشکیل له نېټې څخه د افغانستان د اساسي قانون د یوسلو یوشپتمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم پر بنسټ ټاکل شوي او دندې د تصدی په وخت کې د جرم مرتکب شوي وي.

۱- وزیر بر حال و وزرائی که از تاریخ تشکیل حکومت به اساس حکم مندرج فقره (۲) ماده یکصدو شصت و یکم قانون اساسی افغانستان تعیین و حین تصدی وظیفه مرتکب جرم گردیده باشند.

۲- د سترې محکمې رئیس او غړی چې د سترې محکمې د تشکیلېدو له نېټې څخه د افغانستان د اساسي قانون د یوسلو یوشپتمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حکم پر بنسټ ټاکل شوي او د دندې د تصدی په وخت کې د جرم مرتکب شوي وي.

۲- رئیس و عضو ستره محکمه که از تاریخ تشکیل ستره محکمه به اساس حکم مندرج فقره (۲) ماده یکصدو شصت و یکم قانون اساسی افغانستان تعیین و حین تصدی وظیفه، مرتکب جرم گردیده باشند.

دوه یم فصل

کشف، تحقیق او د دعوي

اقامه

د جرم کشف او تحقیق

خلورمه ماده:

(۱) ددې قانون د درېیمې مادې په (۱) جزء کې درج شوی وزیر (د حکومت غړي) ته د منسوبو جرمونو کشف او تحقیق د افغانستان د اساسي قانون په یو سلو څلور دېرشمه ماده کې د درج شوي حکم له په پام کې نیولو سره، ددې قانون د حکمونو مطابق صورت مومي.

(۲) د سترې محکمې رئیس او غړي ته د منسوبو جرمونو کشف او تحقیق د افغانستان د اساسي قانون په یو سلو اووه ویشتمه ماده کې د درج شوي قانون د حکمونو په حدودو کې صورت مومي.

د تحقیق هیئت

پنځمه ماده:

(۱) ددې قانون د درېیمې مادې په (۱) جزء کې د درج شوو اشخاصو د جرمونو تحقیق د دوو تنو مسلکي مجربو او لوړ

فصل دوم

کشف، تحقیق و اقامه

دعوی

کشف و تحقیق جرم

ماده چهارم:

(۱) کشف و تحقیق جرایم منسوب به وزیر (عضو حکومت) مندرج جزء (۱) ماده سوم این قانون با رعایت حکم مندرج ماده یکصدوسی و چهارم قانون اساسی افغانستان، مطابق احکام این قانون صورت می گیرد.

(۲) کشف و تحقیق جرایم منسوب به رئیس و عضو ستره محکمه با رعایت حکم مندرج ماده یکصدویست و هفتم قانون اساسی افغانستان در حدود احکام این قانون صورت می گیرد.

هیئت تحقیق

ماده پنجم:

(۱) تحقیق جرایم اشخاص مندرج جزء (۱) ماده سوم این قانون توسط دو نفر

څارنوال مسلکي مجرب و عالی رتبه تحت ریاست لوی څارنوال صورت می گیرد.

(۲) تحقیق جرایم منسوب به رئیس و عضو ستره محکمه با رعایت حکم مندرج ماده یکصد و بیست هفتم قانون اساسی افغانستان، توسط هیئت متشکل از یک نفر از اعضای ولسی جرگه که سابقه کاری در امور عدلی و قضائی داشته باشد، به معرفی رئیس آن جرگه، و تأیید مجلس عمومی ولسی جرگه، یک نفر از اعضای مشرانو جرگه که سابقه کاری در امور عدلی و قضائی داشته باشد به معرفی رئیس آن جرگه و تأیید مجلس عمومی مشرانو جرگه، لوی څارنوال و یکی از اعضای ستره محکمه به انتخاب شورای عالی ستره محکمه صورت می گیرد. هیئت رئیس خود را از بین شان انتخاب می کنند.

رتبه څارنوالانو په واسطه، د لوی څارنوال تر ریاست لاندې صورت مومي.

(۲) د سترې محکمې رئیس او غړي ته د منسوبو جرمونو تحقیق د افغانستان د اساسي قانون په یو سلواووه ویشتمه ماده کې د درج شوي حکم له په پام کې نیولو سره، د ولسي جرگې له یوه تن غړي چې په عدلي او قضايي چارو کې کاري سابقه ولري، د هغې جرگې د رئیس په معرفي، او دولسي جرگې د عمومي مجلس تأیید، د مشرانو جرگې له یوه تن غړي چې په عدلي او قضايي چارو کې کاري سابقه ولري دهغې جرگې د رئیس په معرفي او د مشرانو جرگې د عمومي مجلس د تأیید، لوی څارنوال، دسترې محکمې د عالی شوري په ټاکنه د سترې محکمې دیوه غړي څخه د جوړ هیئت په واسطه صورت مومي. هیئت خپل رئیس له خپله منځه ټاکي.

مؤقت انفصال

شپږمه ماده:

که چېرې د جرم په ارتکاب له تورن برحال وزیر څخه د تحقیق جریان د هغه د توقیف غوښتنه وکړي، د لوی څارنوال په وړاندیز او د جمهور رئیس په منظوری له دندې څخه موقتاً منفصل کېږي.

د توقیف غوښتنه

اوومه ماده:

(۱) که چېرې ددې قانون په درېیمه ماده کې له درج شوو اشخاصو څخه د تحقیق جریان د تورن د توقیف غوښتنه وکړي، د توقیف اجازه د تحقیق درئیس په وړاندیز له ځانګړې (خاصې) محکمې څخه اخیستل کېږي.

(۲) د توقیف موده له احوالو سره سم زیات نه زیات د دوو میاشتو مودې لپاره تمدیدېدای شي له دوو میاشتو څخه زیاته د تمدید موده، ددې قانون په اتمه ماده کې د درج شوو احوالو او شرایطو تابع ده.

(۳) ددې ډول اشخاصو توقیف، له نورو توقیف شوو څخه جلا په توقیف ځای کې

انفصال مؤقت

ماده ششم:

هرگاه جریان تحقیق از وزیر بر حال متهم به ارتکاب جرم، ایجاب توقیف وی را نماید، به پیشنهاد لوی څارنو و منظوری رئیس جمهور از وظیفه موقتاً منفصل می گردد.

مطالبه توقیف

ماده هفتم:

(۱) هرگاه جریان تحقیق از اشخاص مندرج ماده سوم این قانون ایجاب توقیف متهم را نماید، اجازه توقیف به پیشنهاد رئیس تحقیق از محکمه خاص، اخذ می گردد.

(۲) مدت توقیف حسب احوال حداکثر برای مدت دو ماه تمدید شده می تواند، تمدید توقیف بیش از دو ماه تابع احوال و شرایط مندرج ماده هشتم این قانون می باشد.

(۳) توقیف چنین اشخاص جدا از سایر توقیف شده گان در توقیف خانه صورت

صورت مومي.

د تحقيق موده

اتمه ماده:

ددې قانون په درېيمه ماده کې د درج شوو اشخاصو تحقيق، له احوالو سره سم زيات نه زيات تر دوو مياشتو مودې پورې بشپړېږي. که چېرې د مؤجھو دليلو نو له مخې تحقيق د دوو مياشتو په موده کې بشپړ نشي، دځانگړې محکمې رئيس کولی شي دتحقيق موده ترنورو دوو مياشتو پورې د تحقيق هيئت په وړانديز تمديد کړي.

د تحقيق ځای

نهمه ماده:

ددې قانون په درېيمه ماده کې له درج شوو اشخاصو څخه تحقيق، د تحقيق دهيئت له صوابديد سره سم په مناسب ځای کې صورت مومي.

د دعوي اقامه

لسمه ماده:

ددې قانون په درېيمه ماده کې د درج شوو تورنو پرعليه د دعوي اقامه، د اړوند

می گیرد.

مدت تحقيق

ماده هشتم:

تحقيق اشخاص مندرج ماده سوم این قانون، حسب احوال حد اکثر الی مدت دو ماه تکمیل می گردد. هرگاه بنابر دلایل مؤججه، تحقيق در مدت دو ماه تکمیل شده نتواند، رئيس محکمۀ خاص می تواند مدت تحقيق را الی دو ماه ديگر به پيشنهاد هيئت تحقيق تمديد نمايد.

محل تحقيق

ماده نهم:

تحقيق از اشخاص مندرج ماده سوم این قانون حسب صوابديد هيئت تحقيق در محل مناسب، صورت می گیرد.

اقامه دعوی

ماده دهم:

اقامه دعوی عليه متهمين مندرج ماده سوم این قانون توسط څارنوال که جزء

تحقيق د څارنوال په وسيله، چې دهیئت جزء دی د اساسي قانون د ۱۳۴ مادې د احکامو مطابق.

هیئت تحقیق مربوطه می باشد مطابق به احکام ماده ۱۳۴ قانون اساسی صورت می گیرد.

درېيم فصل

ځانگړې محکمه

د ځانگړې محکمې تشکیل

یوولسمه ماده:

(۱) د وزیر د محاکمې په منظور د سترې محکمې ځانگړې محکمه، د سترې محکمې دريو غړو په ترکیب، تشکیلېږي. د محکمې رئیس او غړي د سترې محکمې د عالي شوري په تصویب ټاکل کېږي.

(۲) د سترې محکمې د رئیس او غړي د محاکمې په منظور، ځانگړې محکمه، د شپږ تنو په ترکیب په لاندې توگه تشکیلېږي:

۱- د ولسي جرگې له غړو څخه دوه تنه چې حقوق پوهان او په عدلي او قضايي چارو کې د کافي تجربې لرونکي وي، د نوموړې جرگې په تصویب .

۲- د مشرانو جرگې له غړو څخه دوه

فصل سوم

محکمه خاص

تشکیل محکمه خاص

ماده یازدهم:

(۱) محکمه خاص به منظور محاکمه وزیر مرکب از سه عضو ستره محکمه تشکیل می گردد. رئیس و اعضای محکمه به تصویب شورای عالی ستره محکمه تعیین می شوند.

(۲) محکمه خاص به منظور محاکمه رئیس و عضو ستره محکمه، مرکب از شش نفر به ترتیب ذیل تشکیل می گردد:

۱- دو نفر از اعضای ولسي جرگه که حقوقدان و دارای تجربه کافی در امور عدلی و قضائی باشند به تصویب جرگه مذکور.

۲- دو نفر از اعضای مشرانو جرگه که

حقوقدان ودارای تجربه کافي در امور عدلی وقضائی باشند، به تصویب جرگۀ مذکور.

۳- دو نفر از اعضای ستره محکمه به تصویب شورای عالی ستره محکمه.

۴- هیئت رئیس خود را از بین شان انتخاب می کند.

سوگند

مادۀ دوازدهم:

اعضای محکمه خاص مندرج فقره (۲) مادۀ یازدهم این قانون، قبل از اجرای وظیفه، حلف آتی را به حضور رئیس جمهور بجا می آورند:

بنام خداوند بزرگ (ج) سوگند یاد می کنم که حق وعدالت را طبق احکام دین مقدس اسلام، نصوص قانون اساسی وسایر قوانین افغانستان تأمین نموده، وظیفۀ قضاوت را با کمال امانت، صداقت و بی طرفی اجراء نمایم.

تنه چي حقوقپوه او په عدلي او قضايي چارو کې د کافي تجربې لرونکي وي د نوموړې جرگې په تصویب .

۳- د سترې محکمې له غړو څخه دوه تنه دسترې محکمې دعالي شوري په تصویب.

۴- هیئت خپل رئیس له خپله منځه ټاکي.

سوگند

دوولسمه ماده:

ددې قانون د یوو لسمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوې ځانگړې محکمې غړي د دندې له اجراء څخه د منځه ، لاندې حلف د جمهوررئیس په حضور کې پرځای کوي:

د لوی خدای (ج) په نامه سوگند یادوم چې حق او عدالت به د اسلام د سپېڅلي دین ، د اساسي قانون د نصوصو او د افغانستان د نورو قوانینو د حکمونو مطابق تأمینوم او د قضاوت دنده په بشپړ امانت ، صداقت او بی طرفی سره اجراء کوم.

د ځانگړې محکمې خپلواکي

ديارلسمه ماده:

ځانگړې محکمه د قضیې درسيدهگۍ پر وخت خپلواکه ده، خپل حکم دهغه قناعت پر بنسټ چې ورته د ليلونو له وړاندې کولو څخه رامنځته کېږي، د قانون د حکمونو په حدودو کې صادروي. د ځانگړې محکمې په واسطه رسيدگي او د حکم صادرو ل د قانون او محکمې په وړاندې د قضیې د اړخونو د تساوی د اصل پر بنسټ د عدالت او ناپلوی د په نظر کې نيولو سره صورت مومي.

د حکم مستند

څوارلسمه ماده:

ځانگړې محکمه په رسيدگۍ وړ قضیو کې، د افغانستان د اساسي قانون، دغه قانون او نورو نافذه قوانينو حکمونه تطبیقوي.

د محاکمې علنیت

پنځلسمه ماده:

ځانگړې محکمه، محاکمه په څرگند ډول دايروي، خو داچې د مصلحت يا د

استقلاليت محکمه خاص

ماده سيزدهم:

محکمه خاص حين رسيدگۍ قضیه مستقل بوده، حکم خود را بر اساس قناعتی که از دلايل ارايه شده نزد آن فراهم می شود، در حدود احکام قانون صادر می نماید. رسيدگي و اصدار حکم توسط محکمه خاص بر اساس اصل تساوی طرفین قضیه در برابر قانون و محکمه با رعایت عدالت و بیطرفی صورت می گیرد.

مستند حکم

ماده چهاردهم:

محکمه خاص د رقضایای مورد رسيدگۍ احکام قانون اساسی افغانستان، این قانون وسایر قوانین نافذه را تطبیق می نماید.

علنیت محاکمه

ماده پانزدهم:

محکمه خاص، محاکمه را بصورت علنی دایر می نماید، مگر اینکه بنا بر مصلحت

يارعايت آداب يا نظم عامه، غير علنی بودن جلسه تجویز گردد. اعلام حکم در هر حالت طور علنی صورت می گیرد.

ذکر اسباب حکم در فیصله

ماده شانزدهم :

محکمه خاص مکلف است اسباب حکمی را که صادر می کند، در فیصله ذکر نماید .

مراحل رسیدگی

ماده هفدهم :

فیصله محکمه خاص قطعی و نهایی بوده، قابل استیناف نمی باشد.

انحلال محکمه خاص

ماده هجدهم:

(۱) محکمه خاص بعد از اصدار حکم و ابلاغ آن به طرفین و تحریر فیصله منحل می گردد.

(۲) فیصله محکمه خاص غرض تنفیذ به اداره خائنوالی ارسال، اصل فیصله و سایر اسناد و اوراق فهرست و به ستره محکمه فرستاده شده و در آرشیف آن

آداب یا عامه نظم پربنا، د غونلهې نه خرگندوالی تجویز شي. د حکم اعلام په هر حال کې په خرگنده توگه صورت مومي.

په فیصلې کې د حکم د اسبابو ذکر

شپاړسمه ماده:

ځانگړې محکمه، مکلفه ده د حکم اسباب چې صادروي یې په فیصله کې ذکر کړي.

د رسیدگی پراوونه

اوولسمه ماده:

د ځانگړې محکمې فیصله قطعی وروستی(نهایی) ده د استیناف وړ نده.

د ځانگړې محکمې انحلال

اتلسمه ماده:

(۱) ځانگړې محکمه د حکم له صادرولو او اړخونو ته له ابلاغ او د فیصلې له لیکلو څخه وروسته منحلېږي.

(۲) د ځانگړې محکمې فیصله د تنفیذ په غرض د خائنوالی ادارې ته استول کېږي، د فیصلې اصل او نور سندونه او پانې فهرستېږي اوستري محکمې ته لېږل کېږي

او د هغې په آرشيف کې ساتل کېږي.

حفظ می شود.

څلورم فصل

فصل چهارم

متفرقه حکمونه

احکام متفرقه

د انفصال د دورې حقوق

حقوق دوره انفصال

نولسمه ماده:

ماده نهم:

(۱) ددې قانون په درېيمه ماده کې د درج شوو اشخاصو د حقوقو او امتيازونو اجراء کول د عزل، له دندې څخه د انفصال، توقيف او محاکمې په حالاتو کې ځنډېږي.

(۱) اجرای حقوق و امتيازات اشخاص مندرج ماده سوم این قانون در حالات عزل ، انفصال از وظیفه توقيف و محاکمه معطل قرار داده می شود.

(۲) که چېرې د تحقیق هیئت یا محکمه د دعوي د اقامه کولو د نه لزوم قرار صادر او یا محکمه د تورن په براءت حکم وکړي، د تعلیق د دورې معاش او نور حقوق او امتيازونه هغه ته ورکول کېږي.

(۲) هرگاه هیئت تحقیق یا محکمه قرار عدم لزوم اقامه دعوی را صادر و یا محکمه به براءت متهم حکم نماید، معاش و سایر حقوق و امتيازات دوره تعلیق به وی پرداخته می شود.

مهر

مهر

شلمه ماده:

ماده بیستم:

ځانگړې محکمه د مخصوص مهر لرونکې ده چې په هغه کې د افغانستان د اسلامي جمهوریت نښان او د محکمې نوم حک او د محکمې له انحلال وروسته سترې محکمې ته سپارل کېږي.

محکمه خاص دارای مهر مخصوص می باشد که در آن نشان دولت جمهوری اسلامی افغانستان و اسم محکمه حک و بعد از انحلال محکمه به ستره محکمه سپرده می شود.

د محكمې مقر

يوويشتمه ماده:

د ځانگړې محكمې مقر د كابل په ښار
كې دى.

انفاذ

دوه ويشتمه ماده:

دغه قانون په رسمي جريده كې د خپرېدو
له نېټې څخه نافذ او په نافذېدو سره يې د
۴ / ۵ / ۱۳۸۹ نېټې په (۱۰۳۳) گڼه
رسمي جريده كې خپور شوى د ځانگړو
محكمو د تشكيل او واك قانون ملغي
كېږي.

مقر محكمه

ماده بيست ويكم:

مقر محكمه خاص در شهر كابل
مى باشد.

انفاذ

ماده بيست و دوم:

اين قانون از تاريخ نشر در جريده رسمي
نافذ و با انفاذ آن قانون تشكيل
و صلاحيت محاكم خاص منتشره
جريده رسمي شماره (۱۰۳۳)
مورخ ۴ / ۵ / ۱۳۸۹ ملغى
مى گردد.

اشتراک. سالانه:

در. مرکز. و. ولایات.: (۹۰۰). افغانی
برای. مامورین. دولت.: با. ۲۵. فیصد. تخفیف
برای. متعلمین. و. محصلین. با. ارائه. تصدیق. نصف. قیمت
برای. کتاب. فروشی. ها. با. ۱۰. فیصد. تخفیف. از. قیمت. روی. جلد
خارج. از. کشور:..... (۲۰۰). دالر. امریکائی

ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

OFFICIAL
GAZETTE

- Children Guardianship Law .
- Law on Structure and Jurisdiction of Especial Courts .

Date: ۱۲th APRIL ۲۰۱۴
ISSUE NO :(۱۱۳۰)